زندگی سست‌پایه

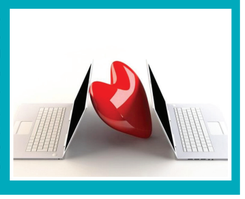

طبق آمارها ازدواج سفید بیشتر در کشور انگلستان رواج دارد. در فرهنگ غرب ازدواج سفید به‌معنای «هم‌باشی» شناخته شده است. پیوندی به‌مدت زمان نامعلوم بین ۲ فرد برقرار می‌شود که فاقد مشروعیت اجتماعی و حقوقی است. ۳۱ درصد کودکانی که در سه ماهه اخیر سال گذشته میلادی در انگلیس متولد شده‌اند پدر مشخصی نداشته‌اند و زندگی اکثر افرادی که قبل از ازدواج یا یکدیگر رابطه نامشروع داشته‌اند در کشورهای غربی معمولا به طلاق منجر می‌شود. در همین حال تعداد کودکانی که در خارج از چارچوب زندگی زناشویی در غرب به دنیا آمده‌اند نیز در حال افزایش است.

نفوذ رسانه‌های غربی

در حال حاضر شاهد تغییر نگرش درباره ازدواج در بین نسل‌ها هستیم. نگرش فرزندان درباره فرزندآوری و مادر شدن متفاوت شده است. نسل جوان امروز در برابر انبوهی از پیام‌های رسانه‌ای در شبکه‌های اجتماعی قرار گرفته‌اند که ضریب نفوذ آنها بسیار بالاست. اگر در جامعه شاهد کاهش باروری هستیم باید ببینیم چرا نگرش خانواده و زنان ایرانی تغییر کرده است. چرا در نسل‌های سوم و چهارم انقلاب حتی مفهوم مادری کمرنگ شده و وقتی به دختران امروز می‌گوییم که «ازدواج کن و بچه بیاور» خیلی از آنها نسبت به این موضوع واکنش نشان می‌دهند و در پاسخ می‌گویند «اگر ما ازدواج هم بکنیم لازم نمی‌بینیم که بچه بیاوریم». لازم است برنامه‌های فرهنگی خود را روی تغییر نگرش و باورهای ناصحیح جوانان نسبت به ازدواج بیشتر متمرکز کنیم و در این زمینه نیز کار کنیم.

حذف واسطه‌گری ازدواج و افزایش طلاق

جامعه‌شناسان ایالات متحده معتقدند که زیاد شدن طلاق پدیده فرعی و عرضی نیست که در آینده کاهش یابد بلکه نتیجه مفهوم جدید ازدواج است. توموتن‌ولین، جامعه‌شناس اروپایی در سال ۱۹۹۴ که تحول الگوهای خانواده و ازدواج را با جریان صنعتی شدن و مدرنیزاسیون بررسی کرده‌اند، تحولات حاصل از این جریان‌ها را عامل اصلی در جهت کاهش اقتدار والدین و افزایش استقلال فرزندان در همسرگزینی درنظر گرفته‌اند؛ فرایندی که در نهایت به کاهش ازدواج‌های ترتیب یافته منتهی خواهد شد و انتخاب همسر نه با منطق واسطه‌گری ازدواج و نه با منطق خانواده شکل می‌گیرد؛ ازدواجی که مبنای عاطفی، عاملیت اصلی شکل‌گیری یک زندگی است و با کم‌رنگ شدن احساسات متقابل، پایداری آن زندگی دچار اختلال می‌شود و اغلب به‌صورت جدایی زوجین بروز پیدا می‌کند.

تغییر سبک زندگی

در شرایط مواجهه با تغییر الگوهای ارتباطی و سبک زندگی، ضعف دانش و مهارت در حوزه خانواده و اختلال در همسان‌گزینی صحیح به‌صورتی که مورد تأیید شرع، اخلاق، قانون و عرف اهل شرع باشد، وجود واسطه‌گران کارآمد و دارای شرایط می‌تواند دردستیابی به افزایش ازدواج آسان، بهنگام و پایدار، مؤثر باشد. درعین حال جای خالی این واسطه‌گران، باعث شده تا بسیاری از جوانان شایسته، فرصت معرفی و حضور در جامعه به قصد ازدواج را پیدا نکنند. این در حالی است که جایگاه واسطه‌گری در امر ازدواج می‌تواند مقدمات آن را فراهم کند. توجه به جایگاه فضیلت‌مدارانه واسطه‌گری در ازدواج از منظر آیات و روایات، یکی از مهم‌ترین مقدمات توسعه فرهنگی در این حوزه به‌شمار می‌آید.

خانواده
همشهری

آیا ازدواج امروزی به روش‌های سنتی هم شکل می‌گیرد؟

با واسطه، بی‌واسطه

فاطمه عباس‌آباد، روزنامه‌نگار

زهرا رمضانی، مدیر گروه جهادی احیاگران سنت نبوی در گفت‌وگویی با ضمیمه خانواده روزنامه همشهری درباره نحوه شکل‌گیری این گروه توضیح داده است. او مدرس نهج‌البلاغه و مدیر این گروه جهادی است. آنچه رمضانی گفته است را در ادامه می‌خوانید.

هدف شکل‌گیری

گروه جهادی احیاگران سنت نبوی با هدف ترویج و گسترش ازدواج آسان شکل گرفت. با توجه به شرایط فرهنگی جامعه احساس کردیم احیای این سنت در جامعه ایرانی ضرورت دارد و نیاز به جان گرفتن دوباره دارد. زیاد شدن سبک زندگی غربی به جای سبک زندگی ایرانی اسلامی در جامعه باعث شده است برخی خانواده‌ها برای ازدواج جوانان خود به تجمل‌گرایی و صرف هزینه‌های سنگین برای ازدواج گرایش پیدا کنند و مهریه‌های بالا و چشم و هم‌چشمی‌ها باعث ایجاد ترس در جوانان برای ازدواج شده است. بنده سال‌هاست که در گروه‌های جهادی مختلف فعالیت می‌کنم و از همان دوران دانشجویی عاشق کارهای تشکیلاتی بزرگ بودم. در زمان دانشجویی عضو فعال گروه جهادی بودم و همیشه این دغدغه را در ذهن داشتم که بتوانم یک کار فرهنگی مفید برای جامعه امروزی انجام دهم. ماجرا از جایی آغاز شد که به‌دلیل موقعیت کار و تحصیلم در شهرری ساکن شدم و از این لحاظ خدا را شکر می‌کنم که همسایه بزرگواری مانند حضرت سیدالکریم(ع) دارم که عنایات و توجهات ایشان باعث شد به فکر بیفتم تا گروه جهادی احیاگران سنت نبوی شکل بگیرد. سال ۱۳۹۴ بود. یک روز برای خواندن نماز به حسینیه‌ای بزرگ که در نزدیکی حرم قرار داشت رفتم. نماز که تمام شد از کسانی که آنجا حضور داشتند سؤال کردم: «در این حسینیه به این بزرگی، غیراز اقامه نماز چه کار فرهنگی مفید دیگری انجام می‌شود؟» در جواب گفتند: «تقریبا هیچ!» همین سؤال بهانه‌ای شد تا با مسئول حسینیه صحبت کنم. به او گفتم که من به‌تازگی در شهرری ساکن شده‌ام و دوست دارم در این حسینیه کارهای فرهنگی بزرگ انجام بگیرد. مسئول حسینیه استقبال کرد و من به‌عنوان مسئول فرهنگی، کار خود را در آن حسینیه آغاز کردم. یک سال بعد گردهمایی عظیمی با حضور زنان ترتیب دادیم. یکی از شاخص‌ترین کارهای فرهنگی سال ۱۳۹۵ در این حسینیه و شهرری انجام گرفت، همزمان با روز شهادت حضرت زهرا سلام‌الله‌علیها برنامه‌ای فرهنگی تحت عنوان «تجمع بانوان» با سخنرانی خانم انسیه خزعلی و حضور حدود ۱۵۰۰ نفر از بانوان ایرانی در میدان اصلی شهرری برگزار شد. در سال دوم مراسم منجسم‌تر برگزار شد. به‌طوری که بیش از ۲۸۰۰ بانوی ایرانی در این برنامه شرکت کردند و سال سوم نیز بیش از ۵ هزار بانو شرکت کردند. خانم مرضیه هاشمی، مجری شبکه پرس‌تی‌وی بارها گفته است و می‌گوید و تأکید می‌کند که شما ایرانی‌ها همه‌چیز برای یک تبلیغ فرهنگی خوب در زمینه‌های مختلف دارید اما یا قدر نمی‌دانید و یا غافل هستید. برای رفع مشکلات امروز به‌خصوص برای گسترش ازدواج جوانان و فرزندآوری، کشور به مدیران انقلابی و جهادی که جز به‌کار و خدمت به مردم به چیز دیگر و اهداف مادی‌گرایانه فکر نمی‌کنند، نیاز بیشتری دارد و باز هم تأکید می‌کنم ما اعتقاد داریم که به‌جای حرف زدن و شعار دادن باید وارد میدان عمل شویم و تا رسیدن به قله‌های پیشرفت و رشد و ترقی کشور فقط کار کنیم.

ایام فاطمیه

فکر برپایی گروه جهادی در ایام فاطمیه سال ۱۳۹۴ شکل گرفت. ما رزق خود را در ایام فاطمیه با برگزاری روضه کوچکی به‌نام این بانوی دو عالم گرفتیم. هر وقت اسم تجمع می‌آید به یاد دوست عزیزم خانم دکتر کریم‌زاده می‌افتم که در کنار یکدیگر کار را جلو بردیم و همان روضه کوچک چند نفری در ایام فاطمیه کار خودش را کرد. یادم می‌آید یک روضه با جمعیت چند نفری برپا کردیم و با توسل به حضرت زهرا(س) از ایشان خواستیم یک راهی را پیش پای ما بگذارند. دیگر برنامه‌های فرهنگی از جمله گردهمایی زنان محجبه و عفیفه در ایام فاطمیه که در میدان اصلی شهرری برگزار می‌شد من را راضی نمی‌کرد. ندای قلبی‌ام به من می‌گفت کار باید از این فراتر برود و برای رفع بزرگ‌ترین مشکل جامعه که ازدواج جوانان است به‌جای شعار دادن وارد میدان عمل شد. همانطور که همه می‌دانند یکی از دغدغه‌های مقام معظم رهبری، ازدواج جوانان و فرزندآوری است که می‌طلبد یک کار جهادی و اساسی در این‌باره صورت گیرد. طبق آمارها، ما ۱۷/۵ میلیون دختر و پسر مجرد در جامعه داریم که هنوز ازدواج نکرده‌اند.

هنرستان اروپایی در سال ۱۹۹۴

بالا بودن آمار طلاق

شاید باور نکنید درست یک هفته بعد از آن روضه کوچک خانگی، شروع طرح ازدواج اصولی جوانان در ذهنم کلید خورد و یک‌سال برای تحقق این طرح، کار مطالعاتی شبانه‌روز انجام دادم. با توجه به افزایش آمار طلاق در جامعه سعی کردم علت موفق نبودن ازدواج جوانان و مراکز و نرم‌افزارهایی که در زمینه همسان‌گزینی (همسریابی) مشغول به فعالیت بودند را بفهمم. بنابراین در این کار مطالعاتی همه مراکز همسریابی را زیر ذره‌بین برده و عیوب کار آنها را درآوردم، برای رسیدن به پاسخ این سؤال که چرا آمار طلاق برای زوجین جوان در سال اول زندگی بالاست و چرا زندگی عاشقانه آنها در کمتر از یک‌سال به‌هم می‌خورد و به طلاق و جدایی می‌انجامد. در نهایت به این نتیجه رسیدم که طلاق در جامعه امروز ما ۲ عامل مهم دارد. عامل اول انتخاب‌های نادرست اینترنتی و کوچه بازاری و... و عامل دوم نداشتن مهارت زندگی و همسرداری دختران و پسران جوان است که اکثر جوانان بدون داشتن مهارت همسرداری وارد زندگی می‌شوند و به مشکل برمی‌خورند و در نهایت از هم طلاق می‌گیرند.

امکان تقلب و فریب

براساس دو عامل انتخاب نادرست و نداشتن مهارت زندگی طرح گروه جهادی نوشته شد و من با دوستان و همکارانم چند شاخص اصلی برای این طرح درنظر گرفتیم، یکی اینکه فقط در مورد ازدواج دائم کار کنیم. دومین شاخص این است که صفر تا صد کار را به‌صورت حضوری انجام می‌دهیم و اعتقاد داریم در فضای مجازی نمی‌توان فهمید که یک جوان چه شخصیت، دیدگاه و نگاهی به زندگی و انتخاب همسر دارد و امکان تقلب و فریب در فضای مجازی بیشتر است. چه‌بسا کسانی هستند که علاقه‌ای به ثبت اطلاعات خود در فضای مجازی ندارند و می‌گویند ممکن است اطلاعات آنها از طریق هکرها مورد سرقت قرار گیرد به همین دلایل گروه جهادی احیاگران سنت نبوی بنای کار خود را روی ملاقات چهره به چهره و با حضور والدین دختر و پسر قرار داده است تا از سوءاستفاده‌های احتمالی برخی سودجویان نیز جلوگیری شود.

۱۶۰نیروی جهادی

در ۱۱ شعبه گروه جهادی ۱۶۰ نیروی جهادی متخصص در تهران مشغول به فعالیت هستند که از این تعداد ۴۰ نفر مدرک دکتری روانشناسی و معارف دارند و به‌صورت اصولی و علمی پای کار آمده‌اند. نزدیک به ۳ سال است کار را شروع کرده‌ایم. از توفیقاتی که برایمان حاصل شد این بود که با وجود نوپا بودن طرح، ۲سال پشت سر هم طرح ما طرح برتر و نمونه کشوری شد.

در این مدت به یقین کامل رسیده‌ام که کار واسطه‌گری برای ازدواج اصولی و صحیح برای جوانان دست ما نیست و سکان‌دار این قضیه خدا، ائمه و شهدا و به‌ویژه حضرت زهرا(س) هستند و ما در قبال مردم فقط انجام وظیفه کرده‌و به تکلیف خود عمل می‌کنیم. فکر اینکه ۱۷ونیم میلیون دختر و پسر مجرد در رنج سنی دهه‌های ۵۰ تا ۸۰ در کشور وجود دارد که هنوز نتوانسته‌اند همسر دلخواه خود را پیدا کنند، نشان می‌دهد که ما کاری انجام نداده‌ایم. درست است که ما با دست خالی کار را شروع کردیم ولی به فضل الهی پیشرفت کار تا به امروز خیلی خوب بوده است. مؤسسه احیاگران سنت نبوی در حال حاضر دارای ۱۱ شعبه در استان تهران است.

سخنی با مسئولان

اگرچه همه نهادها و مراکز در رفع مشکل ازدواج جوانان در حال تلاش هستند اما باید ببینیم عیب کار کجاست که هنوز ۱۷ و نیم میلیون جوان از متولدین دهه‌های ۵۰، ۶۰، ۷۰ و ۸۰ در جامعه مجرد باقی مانده‌اند و سال‌ها می‌گذرد اما اتفاق مهمی نمی‌افتد؟ چرا زمینه ازدواج جوانان فراهم نشده است؟ خطاب به مسئولان می‌گویم در کشور حدود ۳ هزار صندلی مدیریتی مهم داریم و به ازای هر صندلی ۷۳ شهید داده‌ایم و اگر کاری نکنیم و فقط به فکر خود و خانواده خویش باشیم و برای فرزندان ایران اسلامی کاری نکنیم باید فردای قیامت در مقابل خدا، شهدا و امام راحل پاسخگو باشیم.

پیشنهاد

در گذشته، ریش‌سفیدها و افراد معتمد فامیل یا محله، دختران و پسران را برای ازدواج به یکدیگر معرفی می‌کردند و امروز این رویه تغییر کرده است و سایت‌ها و نرم‌افزارهای مجازی مختلف به‌عنوان واسطه‌گری برای ازدواج جوانان روی کار آمده‌اند. اگر به شکل کارشناسی و اخلاقی انجام نشود، کارشناسان، همسریابی اینترنتی را با توجه به پیامدهای احتمالی، کار درست و معقولانه‌ای نمی‌دانند. بی‌تردید ازدواج امر مهمی است که باید از راه اصولی صورت پذیرد. نباید برای ازدواج عجله کرد بلکه حتی در سنین بالاتر نیز باید ازدواج اصولی از طریق ارتباطات درست شکل بگیرد بنابراین کم نیستند افرادی که از روش‌های درست در سنین بالا ازدواج کرده‌اند و از همسر و فرزند و زندگی خوبی برخوردارند.

ازدواج مجدد والدین

یادم می‌آید یک پسر متولد ۷۰ برای یافتن همسر دلخواه خود در اوایل شروع کار گروه جهادی به دفتر ما آمد و چون نیرو کم داشتیم من کارهای مصاحبه و معارفه را انجام می‌دادم. این پسر جوان از طلاق پدر و مادرش گفت که باعث شده او نیز در یافتن همسر دلخواهش دچار مشکل شود؛ زیرا برخی نگاه خوبی نسبت به پسری که والدینش از همدیگر جدا شده‌اند، ندارند. درددل‌های این پسر جوان باعث شد من از او درخواست کنم دفعه بعد همراه با پدر و مادرش به دفتر بیاید. پس از ساعت‌ها مشاوره و راهنمایی، پدر و مادر تصمیم گرفتند دوباره عقد کنند و در کنار یکدیگر زندگی کنند. این پسر جوان بسیار خوشحال شد و الان همگی در کنار همدیگر و یک عروس خوب و عالی زندگی می‌کنند و به پاس این وصال شیرین از من درخواست کردند که به‌عنوان یک نیروی جهادی در مجموعه فعالیت کنند. این خاطره خوش باعث ایجاد انگیزه و دلگرمی مجموعه ماست و امیدوارم همه این خاطرات شیرینی که در گروه جهادی اتفاق می‌افتد و حقیقی است را به‌صورت یک کتاب به رشته تحریر درآورده و منتشر کنم. مطمئنم برای مردم جالب و خواندنی است.

گزارش

مژگان مهرابی، روزنامه‌نگار

امین محله افسر به بانی ۱۰۰ازدواج است

برای جوان‌های محل

سادات خانم صدایش می‌کنند. تا به حال ۱۰۰ازدواج را جفت و جور کرده است. خانواده‌هایی که می‌خواهند برای پسرشان آستین بالا بزنند، بیشتر سراغش می‌روند. یقین دارند دستش سبک است و عروس خوبی نصیبشان می‌شود. در خانه‌اش به روی همه بانوان محله باز است. هر کس گرفتاری یا مشکل مالی دارد نزد کبری سادات حسینی می‌آید.

در را به رویم باز می‌کند. وارد آپارتمانش که می‌شوم بعد از چند لحظه با اسپند می‌آید و با گشاده‌رویی من را در آغوش می‌گیرد و خوش آمد می‌گوید و بعد هم طرف اسپند را دور سرم می‌چرخاند. از رفتارش شرمنده می‌شوم. تا یکی دو دقیقه فقط خوش و بش می‌کند و احوالم را می‌پرسد. می‌گویم اهالی معتقدند که هر جا کار خیری باشد شما هم هستید. می‌خندد و پاسخ می‌دهد: «هر قدمی که برمی‌دارد برای رضای خداست.» و سپس با خنده ادامه می‌دهد: «اهالی دیگر چه گفته‌اند؟» اینکه بانی ازدواج جوان‌های زیادی شده‌اید. حسینی در این‌باره توضیح می‌دهد: «هیچ کاری نزد خداوند به اندازه ازدواج محبوب نیست. دور و برمان خانواده‌های زیادی هستند که می‌خواهند برای پسرشان تشکیل خانواده بدهند و از من می‌خواهند آنکه مدنظرشان است را معرفی کنم. یکی محجبه و مومن می‌خواهد. یکی کارمند. خلاصه برای هر سلیقه‌ای دختر دارم.» او درباره همه دخترهای فامیل و دوست و آشنا اطلاعات دارد به‌گفته خودش تا به حال همه کسانی که به هم معرفی کرده ازدواجشان میسر شده است. می‌گوید: «در اغلب خواستگاری‌ها خودم حضور دارم. بعضی من را برای عروسی دعوت می‌کنند بعضی خیر. همسرم گله می‌کند که فلانی پسرش را اماده کرد کارت دعوت برایت نفرستاد! این همه دوندگی و زحمت، می‌گویم من برای رضایت خدا این کار را می‌کنم.» او تا به حال ۱۰۰دختر و پسر را راهی خانه بخت کرده است.

پیرزن‌های محله دوستش دارند

زینب خدایی، مادر همسرش را بانویی مردم‌دوست و مهربان معرفی می‌کند. او می‌گوید: «همه پیرزن‌های محله مادر را دوست دارند. چون به آنها سرکشی می‌کند. اگر نیاز مالی داشته باشند در حد وسعش کمک می‌کند. اما گاهی آن پیرزن تنهاست و بچه‌هایش از او دور هستند یا سر نمی‌زنند. خودش را موظف می‌کند هر روز حال آن پیرزن را بپرسد. برای تمیز کردن خانه با استحمام مضایقه نمی‌کند.» او ادامه می‌دهد: «اگر مادر متوجه شود که کسی بیمار است به عیادتش می‌رود. چه بیمارستان باشد چه خانه. چند نفری را هم همیشه همراه خودش می‌برد. معتقد است این احوالپرسی از آداب همسایگی است. یا اگر کسی از مکه یا کربلا بیاید نخستین کسی است به دیدنش می‌رود.»

نگاه

زهرا رمضانی، روزنامه‌نگار

آرزو می‌کنم...

دوست دارم که گروه جهادی احیاگران سنت نبوی علاوه بر سطح ملی در سطح جهانی نیز با نام حضرت زهرا(س) مطرح شود و طرح ازدواج آسان و موفق و خانواده پایدار به سبک زندگی ائمه اطهار(ع) در جهان ترویج شود و این سنت نبوی در بین کشورهای مسلمان و غیرمسلمان جهان مانند یک ستاره بدرخشد.

گروه ما امسال برای نخستین بار با ایجاد غرفه‌ای تحت عنوان ازدواج آسان در نمایشگاه بین‌المللی قرآن کریم حضور پیدا کرد و اتفاق جالبی که افتاد این بود در ۱۴ روز حضور احیاگران سنت نبوی در نمایشگاه قرآن بیش از ۲۸۰۰ جوان متقاضی ازدواج برای یافتن همسر دلخواه خود ثبت‌نام کردند. ۲۹۰ نفر داوطلب نیروی جهادی نیز درخواست همکاری به‌عنوان نیروی جهادی در مجموعه را داشتند که در مقاطع دکتری و کارشناسی ارشد در رشته‌های روانشناسی و علوم دینی فارغ‌التحصیل شده بودند.